

Classis Gelderland Zuid & Oost

BELEIDSPLAN 2020 - 2024

ZOEKEND ONDERWEG

Beleidsplan CV Gelderland Zuid & Oost 2020-2024

Inleiding

Voor u ligt het eerste beleidsplan van de Classis Gelderland Zuid en Oost. Deze classis is in plaats gekomen van de afzonderlijke classes Achterhoek Oost, Achterhoek West, Arnhem, Bommel, Nijmegen en Tiel. De ontwikkelingen in de Protestantse Kerk in Nederland, met name het afnemen van bestuurskracht in het plaatselijke en bovenplaatselijke kerkenwerk, hebben tot deze samenvoeging geleid. Met deze samenvoeging is er tegelijkertijd een wijziging gekomen in de taken van de classis in het kerkelijk leven. De taken van de classicale vergadering liggen meer in het bestuurlijke vlak en op het vlak van geestelijke leiding geven aan het kerkelijk leven in de classis dan op het terrein van de ontmoeting tussen gemeenten. Voor de ontmoeting tussen gemeenten is de ring in het leven geroepen.

Op papier is de taakverdeling helder. In de praktijk is er sprake van het loslaten van de eeuwenoude classisstructuur, waarin iedere gemeente vertegenwoordigd was waardoor de gemeenten elkaar kenden. In de praktijk hebben we te maken met verbanden die door de nieuwe structuur verbroken zijn. Er ligt een taak voor de classicale vergadering om op een nieuwe wijze voor verbindingen te zorgen. Zowel de verbindingen tussen de gemeenten in de classis als ook de verbinding met de Protestantse Kerk in Nederland als geheel. Als classicale vergadering zijn wij op zoek hoe wij in de praktijk het onderlinge contact tussen gemeenten tot stand kunnen brengen of de contacten en vormen van samenwerking die er al zijn, los van enige kerkordelijke structuur, kunnen bevorderen en uitbreiden. Dit willen wij doen vanuit onze overtuiging dat we de opdracht om Gods Woord te verkondigen, om zout en licht te zijn in deze wereld, alleen samen kunnen uitvoeren. We hebben elkaar nodig: gemeenteleden van de PKN in de classis Gelderland Zuid en Oost, gemeenten in de classis en de classicale vergadering en haar colleges en commissies.

We kunnen niet anders dan zoekend onderweg gaan hoe wij in de nieuwe classis Gelderland Zuid en Oost samen kerk zijn. We komen vragen tegen als: hoe leren we elkaar kennen in deze classis, hoe signaleren we wat gemeenten nodig hebben, hoe kunnen we elkaar ondersteunen, hoe kunnen wij leren van elkaar en hoe kunnen wij elkaar bemoedigen? Hoe brengen we op nieuwe wijze verbindingen tot stand omwille van het komen van Gods Koninkrijk van vrede en gerechtigheid.

Missie

De kerkorde verwoordt in artikel VI-4 de missie als volgt: "De classicale vergadering geeft leiding aan het leven en werken van de classis en geeft daarin gestalte aan de verantwoordelijkheid van de gemeenten voor elkaar en voor de gehele kerk, alsmede aan de verantwoordelijkheid van de kerk voor de gemeenten".

Visie

Een kleine twee jaar na het ontstaan van de Classis Gelderland Zuid & Oost is een begin gemaakt met het zoeken naar de invulling van de taken en verantwoordelijkheden. Deze zoektocht is nog niet voltooid, als dat al ooit zou kunnen.

De Classicale Vergadering is een schakel tussen de gemeenten, de classicale colleges en de landelijke organen van de Protestantse Kerk. Zij signaleert wat er leeft in de gemeenten, en bevordert de contacten en samenwerking tussen de gemeenten. De bezoeken door de classispredikant aan gemeenten en werkgemeenschappen leveren hieraan een belangrijke bijdrage.

De Classicale Vergadering zoekt in deze beleidsperiode een vorm om de grotere afstand met de gemeenten te overbruggen en goede contacten te onderhouden.

De Classicale Vergadering beantwoordt daarbij in haar werkterrein de roeping van de kerk zoals verwoord in KO artikel I. Zij zoekt voor zichzelf en stimuleert bij de gemeenten prioriteit te geven aan de inhoud van geloof en kerk-zijn. De kerk, zowel lokaal als bovenplaatselijk, heeft haar opdracht: "Levend uit Gods genade in Jezus Christus vervult de kerk de opdracht van haar Heer om het Woord te horen en te verkondigen" (Kerkorde art. I-2) en dat in al haar spreken en handelen. De Classicale Vergadering wil aan deze opdracht dienstbaar zijn in de taken en verantwoordelijkheden die zij heeft gekregen.

Ontwikkelingen in de Classis

De classis Gelderland Zuid & Oost bestaat uit de gemeenten in het Gelders Rivierengebied, de Achterhoek en de Liemers, en een randgebied van de Veluwe. Min of meer in het midden liggen de steden Arnhem en Nijmegen.

De gemeenten zijn divers qua grootte, mentaliteit en modaliteit. De klassicale vergadering zal rekening moeten houden met de verschillen. Dit vraagt veelal maatwerk.

Vrijwel alle gemeenten hebben te maken met krimp, al is er hier en daar een stabilisering te merken. Er zijn meerdere factoren die bij de krimp een rol spelen. Naast de landelijke tendens van ontkerkelijking is er in delen van de classis sprake van een krimpende bevolking, verzwakking van de dorpsgemeenschappen, wegtrekken van jeugd, maar ook het overgaan naar andere kerken en geloofsgemeenschappen. De betrokkenheid bij een plaatselijke gemeente verandert. Niet langer een betrokkenheid voor heel het leven, maar een tijdelijke betrokkenheid. Niet altijd een betrokkenheid bij de plaatselijke gemeente, maar bij een gemeente naar eigen voorkeur. Er wordt minder gedoopt en er wordt minder belijdenis gedaan.

De krimp van gemeenten gaat gepaard met vermindering van het kerkelijk kader. Tevens zijn de leden uit jongere generaties minder beschikbaar voor langduriger taken in kerkenraad en colleges. Dit heeft ook gevolgen voor de predikantsformatie. De formatieruimte voor predikanten neemt af. De bijdrage van levend geld wordt veelal kleiner. Wanneer deze ontwikkelingen (levend geld en predikantsformatie) niet gelijk op gaan kunnen gemeenten in financiële problemen komen.

De afname van predikantsformatie en de wens om zoveel mogelijk de eredienst in de verschillende plaatsen te behouden brengt spanning met zich mee. Het wordt moeilijker te voorzien in (bevoegde) voorgangers.

Tegenover de verkleining van de predikantsformatie staat een groei van de formatie voor kerkelijk werkers. Voor een toenemend aantal van hen wordt preekconsent aangevraagd. Ook de vraag om toekenning van de bevoegdheid tot de bediening van doop en avondmaal, etc., vanwege bijzondere omstandigheden neemt toe.

Beleidsvoornemens

- 1) De Classicale Vergadering houdt bij het uitvoeren van de kerkordelijke taken oog voor de bijzondere situatie van iedere plaatselijke gemeente. Maatwerk binnen de kaders van de kerkorde en waar nodig en mogelijk heldere informatie over procedures (zoals rond beroepingswerk).
- 2) De Classicale Vergadering rust kerkenraden toe om met ontwikkelingen in het kerkelijk leven om te gaan. En stimuleert de samenwerking tussen gemeenten om als kerk present te blijven op zoveel mogelijk plaatsen en daarmee te beantwoorden aan de roeping.
- 3) De Classicale Vergadering ondersteunt niet alleen de bestaande gemeenten, maar bevordert ook nieuwe initiatieven, al dan niet in samenwerking met plaatselijke gemeenten en andere kerkgenootschappen.
- 4) De Classicale Vergadering wil de communicatie tussen de classis en gemeenten en gemeenten onderling en tussen de landelijke kerk en de gemeenten bevorderen.
- 5) De Classicale Vergadering zoekt naar een nieuwe wijze van structureel contact met predikanten / kerkelijk werkers met een bijzondere opdracht (o.a. in zorginstellingen en het studentenpastoraat) en met predikanten in algemene dienst in de classis en met kerkelijk werkers in de classis.
- 6) De Classicale Vergadering houdt structureel contact met classicale commissies op het gebied van Kerk en Israël, oecumenische contacten en diaconie.
- 7) De Classicale Vergadering informeert de gemeenten tijdig en overzichtelijk wanneer de classis gevraagd wordt om te considereren. En de classis geeft aandachtspunten en/of beleidspunten vanuit de gemeenten en/of commissies of de classicale vergadering door aan de synode.
- 8) De Classicale Vergadering gaat zorgvuldig om met de gelden die haar te beschikking staan voor het uitvoeren van haar werkzaamheden en met de fondsen die afkomstig zijn uit de oude classes. De classis is terughoudend in het vragen van een extra bijdrage voor de classis aan de plaatselijke gemeenten.

* de meerjarenbegroting van de classicale vergadering zit in de bijlage

Belangrijke partners bij de uitvoering van het beleid:

1) De ring.

De classicale vergadering stimuleert de ontmoeting van gemeenten in ringverband om met elkaar na te denken over en antwoorden te zoeken op de kerkelijke vragen van deze tijd. Zij onderhoudt contact met de stuurgroep van de ring (zo die er is) en waar mogelijk met de kerkenraden in de afzonderlijke ringen.

2) De werkgemeenschap van predikanten en kerkelijk werkers.

De werkgemeenschap is een belangrijke schakel in het leren kennen van de gemeenten en wat de gemeenten nodig hebben.

3) Het bezoekwerk door de classispredikant

De classispredikant bezoekt zowel kerkenraden, werkgemeenschappen, predikanten en kerkelijk werkers en krijgt daardoor inzicht in wat leeft in de plaatselijke gemeenten én welke samenwerkingsverbanden er zijn tussen plaatselijke gemeenten.

4) Het classicaal college van Visitatoren (CCV)

De voorzitter van het classicale college van visitatoren signaleert wat er in gemeenten leeft en denkt mee over het stimuleren van samenwerking tussen gemeenten in ringverband en andere verbanden.

5) Het classicaal college van behandeling van beheerszaken (het CCBB)

Het CCBB signaleert met name rond het beroepingswerk waar financieel gezien aandacht moet zijn voor samenwerking tussen gemeenten.

6) De kerkenraden

De kerkenraden die met hun vragen de classicale vergadering inschakelen en ons laten delen in wat hun gemeente goed doet en waar zij problemen ervaren.

7) Vrijwilligers in gemeenten die met hun talenten een bijdrage kunnen en willen leveren aan het uitvoeren van het beleid van de classicale vergadering.

Aandachtspunten

- 1) In verband met de tendens van krimpende gemeenten en afnemende bestuurskracht én de wens om op zoveel mogelijk plekken als kerk present te zijn, heeft het bevorderen van contacten tussen gemeenten en samenwerken op tal van terreinen prioriteit.
- 2) Communicatie. Om de contacten tussen gemeenten onderling en het contact tussen classis en gemeenten te bevorderen, wordt de mogelijkheid van een redactie voor de website en/of redactie voor een nieuwsbrief onderzocht. Daarnaast wordt er een communicatie-plan opgesteld ter beantwoorden van de vragen: wie moet welke informatie op welke wijze vanuit de classis ontvangen en is het wenselijk om aan de brief van de classispredikant (3 á 4 keer per jaar) een nieuwsbrief te koppelen.
- 3) Eveneens in verband met de problematiek van krimpende gemeenten het zo goed mogelijk ondersteunen van gemeenten bij predikantsvacatures en vacatures in de kerkenraden. Ook hier zoeken we naar mogelijkheden tot samenwerking.
- 4) Het breed moderamen brengt de nieuwe vormen van kerkzijn (waaronder pioniersplekken) in kaart en onderzoekt welke contacten er zijn met de gemeenten, en bevordert de wisselwerking tussen beiden.
- 5) Het breed moderamen zet zich in voor een goed overleg met de classicale colleges CCV en CCBB ten behoeve van het ondersteunen van plaatselijke gemeenten.
- 6) Het contact met de werkgemeenschappen uitbouwen ter bevordering van het samenwerken van pastores (predikanten en kerkelijk werkers). Binnen werkgemeenschappen denkt classispredikant met de pastores na over mogelijkheden en hindernissen.
- 7) Het contact onderhouden met de predikanten in algemene dienst en de predikanten met bijzondere opdracht die niet aan een gemeente verbonden zijn en kerkelijk werkers met een bijzondere opdracht door hen jaarlijks uit te nodigen voor een ontmoeting.
- 8) Vanwege de taak van het breed moderamen bij het regelen van preekconsenten willen we beleid ontwikkelen rond de aanvraag van preekconsenten, de aanvraag van sacramentsbevoegdheid, de begeleiding van preekconcenthouders en de omgang met het beperkte termijn en de beperkte reikwijdte van het preekconsent.
- 9) De classicale vergadering besteed aandacht aan gemeente overschrijdende zaken rond eredienst, diaconie, jeugdwerk, bijzonder pastoraat en ethische en maatschappelijke ontwikkelingen.

10) De classicale vergadering wordt op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en of gesprek in het oecumenische FUGO-beraad en het overleg met het bisdom Den Bosch.

11) Het breed moderamen zorgt er voor dat er (periodieke) verslagen zijn van:

- a) het breed moderamen
- b) de classispredikant
- c) de classicale colleges en commissies

* zie bijlage 2

12) Contact met de algemeen directeur van het Landelijk Diensten Centrum in een open vergadering van de classis

Evaluatie

Dit beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en desgewenst geactualiseerd of bijgesteld. De evaluatie vindt in de regel plaats in de vergadering van [maand]

Vaststelling

Dit beleidsplan is vastgesteld in de vergadering van de Classicale Vergadering dd.

Preses

scriba

Bijlage 1 Meerjarenbegroting van de classis

Bijlage 2: rooster van behandeling van de verslagen.

2020: Classicaal College voor de Behandeling van Beheerszaken (Gelderland Zuid & Oost en Veluwe)

2021: Classicale College voor de Visitatie

2022: Classicaal College voor het Opzicht en Classicaal College voor de behandeling van Bezwaren en Geschillen (Gelderland Zuid & Oost, Veluwe, Overijssel-Flevoland)

2023: Commissie Kerk en Israël

?: Diaconale Commissie Nijmegen

?: Commissie bijdragen advieslijst (diaconaal)